



Ústav germánských studií

### Oponentský posudek diplomové práce

**Jméno studenta:** Bc. Hana Hlaváčková  
**Název práce:** *Olga Krijtová a český obraz nizozemské literatury za komunistického režimu*  
*Olga Krijtova and the Czech image of Dutch literature under the Communist regime*  
**Vedoucí práce:** PhDr. Jaroslav Špirk, Ph.D.  
**Oponent:** Mgr. Lucie Sedláčková, Ph.D.

Diplomová práce Hany Hlaváčkové se zabývá osobností Olgy Krijtové, významné překladatelky z nizozemštiny, a jejím vlivu na obraz nizozemsky psané literatury v českých zemích v období 1957-1989.

Předkládaná diplomová práce má 70 stran (63 bez Bibliografie) a je napsána česky. Jedná se o přepracovanou verzi práce, která byla odevzdána v lednu 2017.

Po formální stránce nemám významných připomínek. Práce obsahuje všechny nezbytné součásti (obsah, úvod, teoretickou část, empirickou část, závěr, abstrakt v češtině a angličtině, klíčová slova a bibliografii) a studentka si dobře osvojila formální zvyklosti při psaní odborných prací (dělení a číslování kapitol a podkapitol, vyznačování odkazů a citací, bibliografie). V Bibliografii byly doplněny chybějící tituly, pouze zde u hojně citované Krijtové (2011) chybí editorky, m.j. autorky Krijtové obsáhlé bibliografie, z které diplomantka čerpala. V práci je překvapivě pouze jedna poznámka pod čarou, ostatní tři v textu vyznačené poznámky jsou poněkud nelogicky umístěny až v Bibliografii. Typograficky je práce v pořádku, jen občas chybí odrážka zleva.

Diplomantka se vyjadřuje korektní, sofistikovanou češtinou na patřičné odborné úrovni. Pravopisné, gramatické či stylistické chyby jsou opravdu sporadické („Grušy“, str. 23;



## Ústav germánských studií

„překládání a vydávání nizozemsky píšících autorů do češtiny“, str. 23; „dílem, který“, str. 25).

Menší část předkládané práce (kapitoly 3-5) je přejata z původní verze, jedná se o část věnovanou nizozemsko-českým vztahům a životu a kariéře Olgy Krijtové (ve všech jejích různých rolích - jako překladatelky, univerzitní pedagožky, vědkyně a spisovatelky). Vzhledem k tomu, že se diplomantka v této verzi zabývá kulturním transferem a vlivem Krijtové na recepci nizozemské literatury u nás, jedná se o nezbytný kontext, který diplomantka čerpala z dostupných aktuálních zdrojů.

Nově doplněná kapitola 6 obsahuje krátké pojednání o dobové ideologii z pohledu literární komunikace, zejména o roli cenzury. Tato kapitola tvoří teoretické východisko pro analytickou část zahrnutou v kapitolách 7-9.

Jádro celé práce leží v sedmé kapitole, kde se studentka prakticky zabývá dvěma zásadními otázkami: za prvé, jakou úlohu plnily ve sledovaném období peritexty (zejména předmluvy a doslovy), jejichž autorkou je Krijtová, a za druhé, co o výběru děl k překladu můžeme vyčíst z epitextů - zejména z rozhovorů, které Krijtová ve sledovaném období i později poskytla nizozemským médiím. Třetí, neméně zajímavá analýza se ještě týkala samotných překladů: studentka se namátkovou metodou, konkrétně analýzou čtyř relevantních knih z období normalizace, snažila zjistit, zda cenzura zasahovala přímo do procesu překládání úpravou překládaného textu.

Tato diplomová práce jako celek předkládá velmi kvalitní a důvěryhodný zdroj informací o tom, jak Krijtová jakožto stěžejní zprostředkovatelka nizozemské a vlámské literatury přistupovala ke své práci a s jakými úskalími se musela potýkat. Zároveň ovšem i velmi objektivně zachycuje, jaká negativa způsobilo její až monopolní postavení (např. při psaní lektorských posudků a při výběru žánrů, autorů a děl k překladu). Z hlediska české nederlandistiky tato práce obsahuje mnoho užitečných poznatků, m.j. zpracování rozhovorů, jež Krijtová poskytla v nizozemštině (a to např. už v 60. letech) a rovněž mnohá vysvětlení onoho známého faktu, že obraz nizozemské literatury u nás, stejně jako v mnoha dalších



## Ústav germánských studií

zemích střední a východní Evropy neodpovídá nizozemskému kánonu a u nizozemských či vlámských literárních odborníků často vzbuzuje nebyvalý údiv.

Vzhledem k tomu, že v práci neshledávám žádné významné nedostatky, navrhuji, zda by se diplomantka u obhajoby mohla zamyslet nad těmito náměty:

1. Jak z práce vyplývá, uplatňovala Olga Krijtová jakousi automatickou cenzuru již při výběru autorů/děl k překladu (popř. problematické partie ospravedlňovala v doslovecích). Byl tento přístup (dle dostupné odborné literatury) v období 1948-1989 běžný i u dalších překladatelů, takže by se dalo říci, že Krijtová vlastně příliš nevybočovala z řady? Nespočívala Krijtově výhoda např. i v tom, že příliš „nefandila“ problematickým žánrům, např. existencialismu či nihilismu (viz např. její odpor k dílům kanonizovaných autorů Reveho a Hermanse).

2. Je možné opravdu tvrdit, že poněkud zkreslený obraz nizozemské literatury v období 1948-1989 způsobila hlavně cenzura a monopolní působení Olgy Krijtové? Přitom např. ani v období mezi světovými válkami české překlady nereflektovaly kanonizovanou či moderní podobu nizozemské literární scény a totéž by se do jisté míry dalo říci i o překladání po sametové revoluci, kdy již cenzura ani monopolní postavení jedné překladatelky nehrají roli (příklad: nejuznávanější a velmi produktivní současný vlámský autor, Tom Lanoye, který debutoval již v 80. letech, nebyl dosud do češtiny přeložen). Očividně jsou ve hře i další faktory. Dalo by se např. mluvit o národním vkusu?

Celkově tuto práci hodnotím pozitivně. Oceňuji volbu přínosného a relevantního tématu, osobní zaujetí, dobrý výběr primárních i sekundárních zdrojů a práci s nimi, badatelské a analytické schopnosti.

Tuto bakalářskou práci tímto doporučuji k obhajobě.

Navrhované hodnocení: výborně.

Mgr. Lucie Sedláčková, Ph.D.

Praha, 12. května 2017